DERS KUTUSU
DERSKUTUSU.COM

ÇALIŞMA KÂĞIDI
5. Sınıf · Sosyal Bilgiler · 14. Hafta

Ad Soyad: _____
Sınıf / No: _____
Tarih: _____

Ortak Miras Ögeleri: Somut ve Somut Olmayan Kültürel Mirasımız ve Yaşadığımız İldeki Miras Ögeleri

SB.5.3.1. Yaşadığı ildeki ortak miras ögelerine ilişkin oluşturduğu ürünü paylaşabilme: Somut ve somut olmayan ortak miras ögelerini sınıflandırır, yaşadığı ildeki miras unsurlarını belirler ve ortak mirası koruma bilinciyle hareket eder.

HATIRLAYALIM

- Tarihî yapılar, antik kentler (Göbeklitepe, Efes, Hattuşa, Selimiye) ve müze eserleri somut kültürel mirastır.
- Hem doğal oluşum hem tarihî kalıntı barındıran Göreme-Kapadokya ile Pamukkale-Hierapolis karma miras alanımızdır.
- Ebru, çini, Karagöz, meddahlık, Dede Korkut, Türk kahvesi ve Nevruz somut olmayan kültürel mirasımızdır.

1 EŞLEŞTİRME

Görseldeki ülkemize ait ortak miras ögelerini bulundukları iller ve özellikleriyle eşleştiriniz.

Göbeklitepe	Divriği Ulu Camii	Pamukkale	Ebru ve Karagöz
Şanlıurfa · Somut	Sivas · İlk Miras	Denizli · Karma	Somut Olmayan Miras

☐ 1. Göbeklitepe (Şanlıurfa)

☐ 2. Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası (Sivas)

☐ 3. Pamukkale - Hierapolis (Denizli)

a) Türkiye'den UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne 1985'te giren ilk mimari şaheserlerimizden biri

b) Travertenler ile antik kenti bir arada barındıran karma (doğal + kültürel) miras

c) Tarihin bilinen en eski anıtsal tapınak kalıntılarını barındıran somut miras

2 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki kültürel miras kartlarından hangisi «somut olmayan kültürel miras» kapsamında yer alır?

Somut Kültürel Miras	Somut Olmayan Kültürel Miras
Efes, Selimiye, Hattuşa, Göbeklitepe	Türk Kahvesi, Ebru, Çini, Meddahlık
Elle tutulur tarihî yapı ve anıtlar	Kuşaktan kuşağa aktarılan yaşayan kültür

Ⓐ İzmir'deki Efes Antik Kenti ve Celsus Kütüphanesi

Ⓑ Edirne'deki Mimar Sinan eseri Selimiye Camii

Ⓒ Kuşaktan kuşağa aktarılan Türk kahvesi kültürü ve geleneği

Ⓓ Çorum'daki Hitit başkenti Hattuşa kalıntıları

3 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları kutuda verilen uygun kavramlarla tamamlayınız.

Kültür · Ticaret · imece · UNESCO

1. Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütünün kısa adı _____ olarak yazılır.
2. Köylerde ve mahallelerde işlerin el birliği ve dayanışmayla yapılmasına _____ geleneği denir.
3. Ülkemizde müzelerin ve tarihî eserlerin korunmasından _____ ve Turizm Bakanlığı sorumludur.

4 TABLOYU TAMAMLA

Görseldeki ortak miras türlerini, temel özelliklerini ve ülkemizden örneklerini tabloda tamamlayınız.

ORTAK MİRAS ÖGELERİNİN SINIFLANDIRILMASI

Somut Miras	Somut Olmayan Miras	Karma Miras (2 Alan)
Tarihî yapılar ve antik kentler	Gelenek, sanat ve kutlamalar	Kapadokya ve Pamukkale

Ortak Miras Türü	Temel Özelliği	Ülkemizden Örnek
Somut Kültürel Miras	Elle tutulur, gözle görülür tarihî yapı ve eserler	
Somut Olmayan Miras	Sözlü ve uygulamalı aktarılan gelenek ve sanatlar	
Karma Miras Alanı	Hem doğal oluşum hem tarihî eser içeren alanlar	

5 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Ortak miras kavramı ve korunmasıyla ilgili ifadelerden doğru olanlara D, yanlış olanlara Y yazınız.

	D	Y
Ortak miras ögeleri yalnızca bulunduğu ülkenin değil, bütün insanlığın ortak hazinesi ve emanetidir.	☐	☐
Dünya üzerindeki kültürel ve doğal mirasları koruma listesini hazırlayan uluslararası kuruluş UNICEF'tir.	☐	☐
Ahşap direkli eşsiz camileriyle UNESCO listesine giren Arslanhöyük (Aslanhane) Camii Ankara'da yer alır.	☐	☐
Tarihî yapıların duvarlarına hatıra amacıyla isim ve tarih kazımak kültürel mirasa zarar vermez.	☐	☐

6 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Yaşadığınız ildeki bir ortak miras ögesini (somut veya somut olmayan) seçerek gelecek kuşaklara aktarmak için neler yapılabileceğini açıklayınız.

derskutusu.com · © Ders Kutusu · Tüm hakları saklıdır.

7 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki Türkiye haritasında işaretli UNESCO miras alanları ve bulundukları iller eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- (A) Nemrut Dağı Heykelleri — Adıyaman
- (B) Cumalıkızık ve Bursa Hanlar Bölgesi — Bursa
- (C) Safranbolu Tarihî Şehri — Karabük
- (D) Ani Arkeolojik Alanı — Antalya

8 ÇOKTAN SEÇMELİ

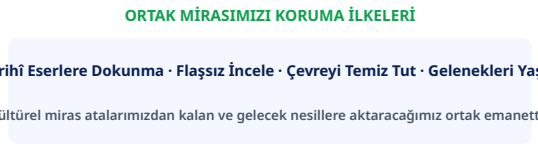
Görseldeki Nevşehir Göreme Millî Parkı ve Kapadokya'nın «karma miras» sayılmasının temel nedeni nedir?

- (A) Sadece modern alışveriş merkezlerinden oluşması
- (B) Doğal peri bacaları ile insanların oyduğu tarihî kaya kiliselerini ve yer altı şehirlerini birlikte barındırması
- (C) Yalnızca sözlü destan ve türkülerden meydana gelmesi
- (D) Sadece kış aylarında ziyarete açık olması

9 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

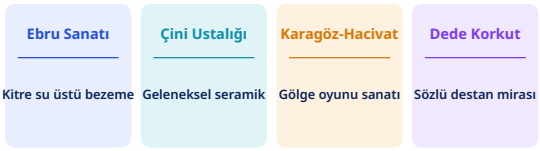
Görseldeki müze ve ören yeri kurallarına göre bilinçli bir vatandaş ortak mirası korumak için hangisini yapmalıdır?

- (A) Tarihî eserlere dokunmaktan ve flaşlı fotoğraf çekmekten kaçınıp kurallara uymak
- (B) Antik kentteki mermer parçalarını hatıra olarak eve götürmek
- (C) Geleneksel el sanatlarının unutulmasına sessiz kalmak
- (D) Tarihî yapıların etrafında ateş yakıp piknik yapmak

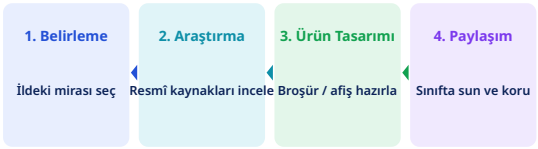
10 KISA CEVAP

Görseldeki Somut Olmayan Kültürel Miras Temsilî Listesi'nde yer alan geleneksel Türk sanatlarından üç tanesini yazınız.

11 SIRALAMA

Görseldeki «Yaşadığım İldeki Ortak Miras» araştırma ve ürün hazırlama adımlarını 1'den 4'e kadar doğru sırayla diziniz.

- ☐ 2. Valilik, Kültür ve Turizm Müdürlüğü ile müze kaynaklarından doğru bilgi toplamak
- ☐ 1. Yaşadığımız ildeki somut ve somut olmayan miras ögelerini belirlemek
- ☐ 4. Hazırlanan ürünü sınıfta paylaşarak koruma bilinci oluşturmak
- ☐ 3. Miras ögesinin tarihini ve önemini anlatan afiş, broşür veya tanıtım kartı tasarlamak

12 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarındaki kavramları yazarak numaralı harflerle kuşaktan kuşağa kalan ortak değerlerimizi (şifreyi) bulunuz.

- Tarihî eserlerin korunduğu ve sergilendiği kurum — ☐☐☐☐
- Sırça ve seramik üzerine yapılan geleneksel Türk bezeme sanatı — ☐☐☐☐
- Kuşaktan kuşağa aktarılan Karagöz-Hacivat gölge oyunu kahramanı — ☐☐☐☐☐☐☐
- Saz eşliğinde doğaçlama şiir söyleyen halk ozanı geleneği — ☐☐☐☐☐☐☐
- Edirne'de Mimar Sinan'ın ustalık eserim dediği ünlü cami — ☐☐☐☐☐☐☐☐

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

derskutusu.com · © Ders Kutusu · Tüm hakları saklıdır.